

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžo/80/2016
Identifikačné číslo spisu: 6016200137
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6016200137.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Okresná prokuratúra Lučenec, F. Lehára 12, 984 80 Lučenec, proti žalovanému: Okresný úrad Lučenec, pozemkový a lesný odbor, Nám. republiky 26, 984 36 Lučenec, za účasti: Poľovnícka spoločnosť Ábelová - Madačka, Laurínska 111, 976 32 Badín, IČO: 42 312 329,
zast. JUDr. Jakubom Mandelíkom, s. r. o., advokátska kancelária, Heydukova 12
811 08 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp.zn. OU-LC-PLO-2014/002484 zo dňa 08.04.2014, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k.23S/16/2016-125, zo dňa 26.04.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 23S/16/2016-125 zo dňa 26. apríla 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 23S/16/2016-125 zo dňa 26. apríla 2016 poukazom na ust. § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej O.s.p.) zastavil konanie, v ktorom sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia opatrenia Okresného úradu Lučenec, pozemkový a lesný odbor sp.zn. OU-LC-PLO-2014/002484 zo dňa 08.04.2014, ktorým podľa § 16 zákona č. 274/2009 Z.z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 274/2009 Z.z.“) zaevidoval zmluvu o užívaní poľovného revíru Ábelová - Horné Lazy medzi vlastníkami poľovného revíru, zastúpeného splnomocnencami zvolenými na zhromaždení vlastníkov poľovných pozemkov, konanom dňa 17.02.2014 a Poľovníckou spoločnosťou Ábelová - Madačka so sídlom Laurínska 111, 976 32 Badín, IČO: 42 312329, alternatívne navrhoval zrušenie evidencie zmluvy o užívaní poľovného revíru Ábelová - Horné Lazy Okresným úradom Lučenec, pozemkový a lesný odbor z 08.04.2014 pod sp.zn. OU-LC-PLO-2014/002484 a vrátenie veci žalovanému na ďalšie konanie.

Krajský súd z rozhodnutia Okresného úradu Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov č. OU-BB-

OOP4-2015/029354 zo dňa 30.11.2015 (rozhodnutie pripojil žalobca) zistil, že na základe predmetného rozhodnutia Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec č. Pd 184/15/6606-6 zo dňa 15.10.2015 proti opatreniu Okresného úradu, pozemkového a lesného odboru č. OU-LC-PLO-2014/002484 zo dňa 08.04.2014, nevyhovuje. Na predmetnom rozhodnutí Okresného úradu Banská Bystrica zo dňa 30.11.2015 je prezenčná pečiatka Okresnej prokuratúry v Lučenci, podľa ktorej rozhodnutie došlo Okresnej prokuratúre v Lučenci dňa 04.12.2015. Preverovaným na Okresnom úrade Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov vo veci č. OU-BB-OOP4-2015/029354 krajský súd zistil, že Okresnej prokuratúre v Lučenci bolo rozhodnutie Okresného úradu v Banskej Bystrici zo dňa 30.11.2015, č. OU-BB-OOP4-2015/029354, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora, doručené Okresnej prokuratúre podľa pripojenej doručenký dňa 04.12.2015. Okresnému úradu v Lučenci, pozemkový a lesný odbor bolo rozhodnutie doručené dňa 03.12.2015.

Krajský súd poukazom na ust. § 250b ods. 5 O.s.p., § 57 ods. 1, 2 O.s.p. došiel k záveru, že v danom prípade rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora bolo doručené Okresnej prokuratúre v Lučenci dňa 04.12.2015 a týmto dňom sa stalo rozhodnutie aj právoplatné, pretože proti tomuto rozhodnutiu nebol prípustný riadny opravný prostriedok. V danom prípade bola lehota na podanie žaloby určená podľa mesiacov. Ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty na podanie žaloby v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia je deň 04.12.2015. Posledný deň lehoty na podanie žaloby bol deň 04.02.2016. Podľa dennej prezenčnej pečiatky poštového úradu 984 01 Lučenec, bola žaloba podaná na poštovom úrade v Lučenci dňa 05.02.2016, t.j. po uplynutí dvojmesačnej lehoty.

II.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu sa v zákonnej lehote odvolal žalobca. Bol toho názoru, že súd posúdil vec po právnej stránke nesprávne (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.) a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca v odvolaní namietal, že nemôže byť na ťarchu žalobcu, že správny orgán sa rozhodol svoje rozhodnutie o nevyhovení protestu v zmysle ust. § 79 ods. 3 zák. č. 274/2009 Z.z. a ust. § 26 správneho poriadku doručovať verejnou vyhláškou. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na to, že rozhodnutie Okresného úradu Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov č. OÚ-BB-OOP4-2015/029354 zo dňa 30.11.2015 bolo doručované verejnou vyhláškou. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 17.12.2015, ktorú skutočnosť Okresný úrad Okresnej prokuratúry Lučenec oznámil listom zo dňa 13.01.2016. Taktiež uviedol, že vyznačenie právoplatnosti na rozhodnutí je úkonom, ktorý patrí do kompetencie správneho orgánu a rozhodnutie s takto vyznačenou právoplatnosťou je vernou listinou. Pokiaľ nie je preukázaný opak osvedčuje verejná listina pravdivosť svojho obsahu. Podľa ust. § 250b ods. 5 O.s.p. môže prokurátor podať žalobu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobca bol toho názoru, že nemôže znášať ujmu za prípadný nesprávny postup správneho orgánu pri doručovaní rozhodnutia a nemôže byť ukrátený na svojich procesných právach tým, že súd vyhodnotí ako nesprávne alebo nadbytočné niektoré procesné úkony správneho orgánu, z čoho vyplynie ako dôsledok odňatie možnosti konať pred súdom. Žalobca v súlade s rozsudkom najvyššieho súdu sp.zn. 5 Cdo 28/2000 uviedol, že treba z nesprávne vyznačenej právoplatnosti vyvodiť rovnaký dôsledok, aký zákon vyvodzuje z nesprávneho poučenia o odvolaní v zmysle ust. § 204 ods. 2 prvej vety O.s.p. per analogiam. Záverom odvolania žalobca konštatoval, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy SR je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať. (m.m. II ÚS 48/97).

III.

Z vyjadrenia ďalšieho účastníka konania zúčastneného na konaní Poľovníckej spoločnosti Ábelová - Madačka doručeného súdu dňa 18.07.2016 je zrejmé, že ten sa stotožnil s názorom krajského súdu v celom rozsahu. Uviedol, že nadriadený správny orgán doručil rozhodnutie o nevyhovení protestu prokurátora žalobcovi dňa 04.12.2016, pričom rozhodnutie ktoré je riadne doručené všetkým účastníkom konania a zároveň nie je napadnuteľné riadnym opravným prostriedkom je právoplatné momentom jeho doručenia. Keďže v konaní o proteste prokurátora je účastníkom konania výlučne prokurátor, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť podľa názoru ďalšieho účastníka momentom doručenia žalobcovi, t.j. 04.02.2016. Za iracionálne považoval, aby prokurátor oboznámený s nevyhovujúcim rozhodnutím správneho orgánu o proteste prokurátora, vyčkával s podaním správnej žaloby na doručenie nevyhovujúceho rozhodnutia ostatným účastníkom správneho konania a to zvlášť, keď medzi ním, správnym orgánom a účastníkmi správneho konania nevznikol podaním protestu prokurátora žiaden právny vzťah. Odhliadnuc od uvedeného ďalší účastník poukázal na to, že prokurátorovi vždy plynie lehota na podanie opravného prostriedku samostatne, tzn. nezávisle od ostatných účastníkov konania. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu potvrdil ako vecne správne a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania.

IV.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa ust. § 492 ods. 2 S.s.p. účinný od 01.07.2016 odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal uznesenie krajského súdu a konanie mu predchádzajúce v rozsahu podaného odvolania bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 492 ods. 2 S.s.p. a dospel k záveru o dôvodnosti podaného odvolania žalobcu.

Podľa čl. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 149 Ústavy SR Prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu.

Podľa ust. § 244 ods. 1 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa ust. § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa ust. § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p. prokurátor môže podať návrh na začatie konania, ak ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí správnych orgánov v prípadoch, v ktorých sa nevyhovelo protestu

prokurátora a za podmienok uvedených v tomto zákone.

Podľa ust. § 250 ods. 6 O.s.p. účastníkom konania o žalobe prokurátora je prokurátor, účastníci správneho konania a správny orgán podľa odseku 4.

Podľa ust. § 250b ods. 5 O.s.p. prokurátor môže žalobu podať do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu.

V.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či boli naplnené dôvody pre postup súdu podľa ust. § 250d ods. 3 O.s.p., kedy došlo k zastaveniu konania z dôvodu zmeškania lehoty na podanie žaloby prokurátorom.

Z obsahu súdneho spisu mal odvolací súd za preukázané, že Okresná prokuratúra Lučenec podala protest prokurátora č. Pd 184/15/6606-6 zo dňa 15.10.2015 proti opatreniu Okresného úradu Lučenec, pozemkový a lesný odbor sp.zn. OU-LC-PLO-2014/002484 z 08.04.2014, ktorým konajúci orgán verejnej správy zaevidoval zmluvu o užívaní poľovného revíru Ábelová - Horné Lazy medzi vlastníkmi poľovného revíru zastúpenými splnomocnencami zvolenými na zhromaždení vlastníkov poľovných pozemkov konanom dňa 17.02.2014 a Poľovníckou spoločnosťou Ábelová - Madačka, so sídlom Laurínska 111, Badín, IČO: 42 312 329.

Okresný úrad Lučenec, pozemkový a lesný odbor protestu prokurátora nevyhovel a ten dňa 02.11.2015 predložil spolu so spisovým materiálom svojmu nadriadenému orgánu Okresnému úradu Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov.

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov rozhodnutím zo dňa 30.11.2015, č. OU-BB-OOP4-2015/029354, protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec č. Pd 184/15/6606-6 zo dňa 15.10.2015 proti opatreniu Okresného úradu Lučenec, pozemkového a lesného odboru č. OU-LC-PLO-2014/002484 zo dňa 08.04.2014 nevyhovel. Rozhodnutie doručoval v súlade s ust. § 79 ods. 3 zák.č. 274/2009 Z.z. a ust. § 26 zákona o správnom konaní verejnou vyhláškou. Na rozhodnutí je vyznačená právoplatnosť dňa 17.12.2016.

Listom zo dňa 13.01.2016 Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov oznámil Okresnej prokuratúre Lučenec, že rozhodnutie č. OU-BB-OOP4-2015/029354 zo dňa 30.11.2015 nadobudlo právoplatnosť dňa 17.12.2015.

VI.

Prokuratúra je univerzálnym ochrancom zákonnosti - dodržiavania zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, teda objektívneho práva.

Odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR č. PL. ÚS 17/96, v ktorom sa uvádza: "Je v záujme právneho štátu, aby jeho orgány riadne a dôsledne plnili úlohy, ktoré sú im dané. Tam, kde by štátne orgány svojou činnosťou zasiahli neoprávnene do práv a právne chránených záujmov fyzických osôb, štát má povinnosť vytvoriť systém kontrolných mechanizmov na ich ochranu. Jedným z nich je prokuratúra. Jej miesto v kontrolnom systéme je nezastupiteľné a má svoje opodstatnenie.". Ďalej tento nález tiež uvádza, že "z ústavou vymedzenej pôsobnosti prokuratúry... vyplýva povinnosť preskúmať postupy všetkých orgánov štátnej správy, ktorých rozhodnutia alebo postup sa bezprostredne týka práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb alebo štátu a prijať opatrenia, aby ich rozhodnutia a postupy neboli v rozpore so zákonom. Výkonom dozoru sa prokuratúra nedostáva do pozície nadriadenosti, nie je oprávnená kontrolovať efektívnosť a účelnosť postupov orgánov verejnej správy, záväzne im ukladať povinnosti, prípadne iným priamym spôsobom zasahovať do ich činnosti."

Taktiež v súlade s princípom legality (zákonnosti) v jeho širšom zmysle je vyjadrená požiadavka striktného a bezvýnimočného výkonu moci na základe zákonov a ústavy. Viazanosť štátu právom sa uplatňuje jednak v oblasti viazanosti štátu ústavou, ústavnými zákonmi, ako aj v oblastiach ich vykonávania orgánmi štátnej správy len na základe zákonov a v ich medziach.

Konanie o proteste prokurátora je osobitné konanie, v ktorom sa rozhoduje, či všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným orgánom verejnej správy, opatrením alebo rozhodnutím bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis. Na konanie o proteste prokurátora sa primerane vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, pokiaľ zákon o prokuratúre neustanoví inak. Správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. (§ 3 ods. 1 veta prvá SP) Zo zákona o prokuratúre vyplýva, že rozhodnutie o proteste doručí orgán, ktorý o proteste rozhodoval, prokurátorovi. Ak o proteste rozhodoval orgán uvedený v odseku 3 (nadriadený orgán pozn. odvolacieho súdu), doručí rozhodnutie aj orgánu, ktorý vydal opatrenie, proti ktorému bol podaný protest. Postup správneho orgánu pri doručovaní v rozpore s uvedeným možno považovať za nezákonný.

Prokurátor je v konaní podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. (§ 250b ods. 5 O.s.p.) viazaný lehotou, v ktorej je oprávnený správnu žalobu (ust. § 35 ods. 1 písm. b/ O.s.p.) podať; a to v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým nebolo vyhovené protestu. Rozhodnutie o nevyhovení protestu nadobudlo právoplatnosť dňa 17.12.2015. Odvolací súd sa plne stotožnil s argumentáciou žalobcu. Nemožno súhlasiť s názorom krajského súdu o tom, že rozhodnutie, ktorým nebolo vyhovené protestu prokurátora nadobudlo právoplatnosť dňa 04.12.2015 momentom doručenia Okresnej prokuratúre Lučenec, nakoľko rozhodnutie vydal bezprostredne nadriadený orgán orgánu, ktorý vec predložil na rozhodnutie o proteste v súlade s ust. § 26 ods. 3 zákona o prokuratúre a v takom prípade sa rozhodnutie o nevyhovení protestu doručuje aj orgánu, ktorý vydal opatrenie, proti ktorému bol podaný protest. (§ 26 ods. 8 zákona o prokuratúre) Keďže rozhodnutie o nevyhovení protestu doručuje správny orgán, nemohol mať prokurátor vedomosť o momente doručenia rozhodnutia Okresnému úradu Lučenec, pozemkový a lesný odbor a tým aj momentu, kedy rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť. Počítanie lehoty na podanie žaloby prokurátorom sa odvíja odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o nevyhovení protestu prokurátora, právoplatnosť na rozhodnutí vyznačuje správny orgán a pokiaľ aj správny orgán nepostupoval pri doručovaní v súlade so zákonom bolo vyznačenie právoplatnosti pre účastníkov záväzná. Je neakceptovateľné prenášať zodpovednosť za nesprávne doručovanie správnym orgánom na prokurátora, ktorý v osobitnom konaní o proteste prokurátora vystupuje ako jeden z účastníkov.

Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ žalobca odvíjal počítanie lehoty na podanie žaloby odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, t.j. od 17.12.2015 postupoval správne a lehotu na podanie žaloby nezmeškal, nakoľko ju podal dňa 05.02.2016. Lehota na podanie žaloby uplynula dňa 17.02.2016.

Vzhľadom na to, že krajský súd zastavil konanie bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky, postupoval v rozpore so zákonom a svojim konaním tak odňal žalobcovi právo na prístup k súdu, odvolací súd rozhodnutie krajského súdu poukazom na ust. § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd je v ďalšom konaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Súčasne prvostupňový súd rozhodne o náhrade trov konania, vrátane náhrady trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 492 ods. 2 S.s.p., § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 3 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.